

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **F. A.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Hládkov 4, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**, se sídlem Žežická 498, Příbram, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 10. 2020, č. j. KRPS-266602-17/ČJ-2020-010024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2020, č. j. 42 A 7/2020 - 42,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Jindřichu Lechovskému **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 28. 10. 2020, č. j. KRPS-266602-17/ČJ-2020-010024, podle § 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění, přičemž dobu zajištění stanovila na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobce.

[2] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 12. 2020, č. j. 42 A 7/2020 - 42, zrušil rozhodnutí žalované v části výroku v textu „a)“ a ve zbytku žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl.

[3] V odůvodnění rozsudku se krajský soud nejprve zabýval zákonností zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Konstatoval, že judikatura k otázce vstupu cizince na území České republiky v rozporu s ochrannými opatřeními Ministerstva zdravotnictví vydanými na ochranu před šířením nemoci covid-19 je dosud nesjednocená. Krajský soud v Praze se následně přiklonil k závěrům, jež formuloval Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 11. 11. 2020, č. j. 41 A 60/2020 - 31, a konstatoval, že porušení předmětného ochranného opatření žalobcem v posuzovaném případě nepředstavovalo narušení veřejného pořádku podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná tak podle uvedeného ustanovení neměla žalobce zajistit, krajský soud proto žalobou napadené rozhodnutí v odpovídající části zrušil.

[4] Krajský soud se dále zabýval zákonností zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Podle krajského soudu je odůvodnění rozhodnutí žalované ohledně naplnění důvodů zajištění podle uvedeného ustanovení podstatně stručnější, jsou z něj však patrné alespoň základní úvahy. Pro žalovanou byl rozhodující způsob, jakým žalobce přicestoval na území České republiky, tedy vědomě nelegálně, bez cestovního dokladu a ukrytý v nákladním voze. Krajský soud dále zdůraznil, že výčet důvodů zajištění uvedený v § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je pouze demonstrativní, přičemž z předchozího jednání žalobce lze usuzovat na jeho důvěryhodnost. Ten totiž již ve správním řízení opakovaně uvedl, že jeho cílem je Francie či Itálie, nikoli Česká republika, přičemž do vlasti se vrátit rozhodně nechce. Krajský soud proto konstatoval, že v posuzovaném případě existovalo nebezpečí, že by žalobce odcestoval do jeho cílové země, pokud by nebyl zajištěn. Následně krajský soud uvedl, že závěry žalované obstojí i ve vztahu k závěrům formulovaným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18.

[5] Podle krajského soudu žalovaná v posuzovaném případě také správně posoudila, zdali nemohla žalobci uložit jen zvláštní opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Dospěla přitom k závěru, že žalobce nemá na území České republiky žádné zázemí či příbuzné, nedisponuje také potřebnými peněžními prostředky k zajištění ubytování nebo složení finanční záruky. Vzhledem k probíhající pandemii onemocnění covid-19 pak nelze uložit žalobci ani povinnost hlásit se Policii České republiky v době k tomu určené, přičemž podle krajského soudu v posuzovaném případě uložení tohoto zvláštního opatření nepřipadá v úvahu také z důvodu nemožnosti žalobce zajistit si vlastní ubytování. Opatření podle písm. d) uvedeného ustanovení je pak podle krajského soudu vyhrazeno zejména pro zranitelné osoby. Krajský soud uzavřel, že závěry žalované ohledně možnosti uložit žalobci zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců mají oporu ve správním spisu, a s uvedenými závěry se proto ztotožnil.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost, v níž označil důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] V jejím doplnění, jež Nejvyšší správní soud obdržel v zákonné měsíční lhůtě, stěžovatel namítl, že v posuzovaném případě nebyly naplněny podmínky pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, jelikož žalovaná odůvodnila zajištění stěžovatele jen na základě jeho nelegálního pobytu na území České republiky. Podle stěžovatele je současně odůvodnění

pokračování

rozhodnutí žalované velmi stručné a jako takové neposkytuje dostatečné vysvětlení natolik závažného zásahu do jeho osobní svobody. Stěžejní část žalobou napadeného rozhodnutí se navíc věnuje jen údajnému ohrožení veřejného pořádku, která však následně v soudním přezkumu neobstála.

[8] Stěžovatel dále uvedl, že pouhý nelegální vstup na území České republiky společně s původním motivem takového vstupu nemohou odůvodnit jeho zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Krajský soud totiž nijak nezohlednil skutečnost, že stěžovatel byl žalovanou při jejich prvním kontaktu poučen o jeho bezvysledné snaze o vstup na území Evropské unie (dále jen „EU“) a pravděpodobném uložení správního vyhoštění. V posuzovaném případě tak již nebylo na místě vycházet z jeho údajné nespolehlivosti, pokud byl dostatečně seznámen s jeho povinností respektovat v budoucnu pravděpodobně uložené správní vyhoštění. V této souvislosti stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18, podle něhož ani vědomý dlouhodobý nelegální pobyt na území České republiky spojený s nelegální prací nevylučují samy o sobě uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel proto uzavřel, že v posuzovaném případě nemůže obstát důvodnost jeho zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, pokud pouze nelegálně vstoupil na území České republiky a teprve po zahájení správního řízení se mu dostalo potřebných poučení, jež dosud respektoval.

[9] S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti odkázal na důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nicméně z jejího obsahu vyplývá, že byla ve skutečnosti podána podle písmena a) téhož ustanovení, tedy *z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*

[12] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*

[13] Stěžovatel nejprve namítl, že v posuzovaném případě nebyly naplněny podmínky pro jeho zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, pokud jej žalovaná odůvodnila jen nelegálním vstupem stěžovatele na území České republiky, a tedy obavou z maření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaná ani krajský soud však podle stěžovatele nezohlednily skutečnost, že teprve při prvním kontaktu s žalovanou se stěžovateli

dostalo prvního poučení o bezvyslednosti jeho snahy o vstup na území členských států EU a jeho pravděpodobném správním vyhoštění.

[14] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 171/2015 - 52, č. 3429/2016 Sb. NSS, konstatoval, že „*deklaroval-li stěžovatel svůj záměr pokračovat v cestě přes území jiných členských států EU do Švédska, aniž by byl držitelem oprávnění k pobytu v rámci EU, vyvolal důvodné podezření, že by mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění [srov. také § 124 odst. 1 písm. b) ve znění účinném od 18. 12. 2015, který nyní výslovně uvádí vyjádření úmyslu neopustit území jako příklad nebezpečí maření správního vyhoštění, přičemž s ohledem na shora uvedené je třeba „územím“ rozumět území celé EU].“ Žalovaná proto ve zmíněném i nyní posuzovaném případě vycházela především ze zjištění, že stěžovatel pouze projížděl územím České republiky, k níž neměl žádné ekonomické nebo sociální vazby, přičemž jeho skutečným záměrem bylo pokračovat v cestě do jiných členských států EU. V posuzovaném případě svůj záměr pokračovat do Itálie či Francie přitom stěžovatel opakovaně deklaroval při výslechu provedeném dne 28. 10. 2020, přičemž uvedl, že v České republice zcela jistě zůstat nechce a nechce se ani vrátit do vlasti. Žalovaná tedy svůj závěr o naplnění podmínek pro zajištění stěžovatele podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců v dostatečném rozsahu odůvodnila a její postup byl v souladu se zákonem.*

[15] Stěžovatel dále namítl, že žalovaná se dostatečně nezabývala otázkou, zdali v posuzovaném případě nepostačovalo uložit zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18.

[16] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51, platí, že „*správní orgán je při rozhodování o zajištění podle § 124a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, povinen zvážít (obdobně jako při rozhodování podle § 124 tohoto zákona), zda v projednávané věci nepostačuje uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 citovaného zákona. Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, stanoví s ohledem na zásadu proporcionality a zásadu minimalizace zásahů do osobní svobody cizince přesný postup a pořadí po sobě jdoucích fází, které musí správní orgány při navrácení neoprávněně pobývajících cizinců respektovat. Aby mohl správní orgán svědomitým způsobem posoudit možnost aplikace zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 téhož zákona, musí v tomto směru zjišťovat relevantní skutkové okolnosti případu a učinit je obsahem spisového materiálu.“*

[17] V rozsudku ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011 - 50, však Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „*uložení zvláštního opatření musí proto být upřednostněno před zajištěním cizince, nicméně pouze pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření obrožen výkon správního vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu jsou pak zcela samostatnými důvody pro učinění závěru, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu ust. § 124 zákona o pobytu cizinců.“* (obdobně viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 59/2011 - 64).

[18] V posuzovaném případě stěžovatel v protokolu o výslechu konaném dne 28. 10. 2020 k otázce žalované ohledně jeho možnosti zajistit si ubytování, v němž by se zdržoval a ve stanovené době byl přítomen provedení pobytové kontroly, sdělil, že toho sám není schopen. Žalovaná se stěžovatele současně dotázala, zdali má dostatečně peněžní prostředky ke složení finanční záruky, případně zdali takové prostředky může za stěžovatele poskytnout jiná osoba, přičemž stěžovatel obě předestřené varianty zvláštního opatření vyvrátil. Žalovaná

pokračování

následně v odůvodnění svého rozhodnutí odpovídajícím způsobem zjištěné okolnosti reflektovala, přičemž dospěla k závěru, že v posuzovaném případě uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců není možné.

[19] Odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18, je nepřipadný. V citované věci totiž žalovaná řádně neodůvodnila důvod zajištění žalobce a tuto vadu se následně snažila zhojit dodatečným odkazem na dlouhodobý nelegální pobyt žalobce na území České republiky či jeho neznámou totožnost, přičemž z těchto důvodů paušálně odmítla také uložení zvláštních opatření. Vzhledem k výše uvedenému je však zřejmé, že v posuzovaném případě žalovaná případné uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců řádně posoudila a následně jejich nevyužití také vysvětlila v napadeném rozhodnutí. Učinila-li tak jen stručně a neobstála-li v soudním přezkumu jiná část jejího rozhodnutí vztahující se k zákonitosti zajištění stěžovatele podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, nemá tato skutečnost vliv na zákonitost nyní posuzované části rozhodnutí o zajištění stěžovatele podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[20] S ohledem na výše uvedené skutkové okolnosti Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem přisvědčil žalované, že u stěžovatele existovala důvodná obava, že by nespolupracoval s Policií České republiky, pokud by mu byla uložena zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, a že by nevycestoval v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění. Uložení zvláštních opatření by tak nebylo účinné ani dostačující k zajištění výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel by navíc takto uložená zvláštní opatření nebyl podle vlastního vyjádření schopen plnit.

[21] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud posoudil příslušné právní otázky správně, a proto důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebyl naplněn.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalované v něm nevznikly žádné náklady přesahující rámec její běžné úřední činnosti.

[23] Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2020, č. j. 42 A 7/2020 - 18, byl stěžovateli ustanoven zástupcem advokát Mgr. Jindřich Lechovský. Zástupci, který byl stěžovateli ustanoven soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě platí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna za zastupování advokátem za řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za jeden úkon právní služby poskytnutý stěžovateli v řízení o kasační stížnosti (sepsání kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za tento jeden úkon právní služby. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto součástí nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 714 Kč, tj. 21 % z částky 3.400 Kč (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 4.114 Kč

bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu